

Електронна демократія та електронне урядування

Електронна дипломатія як важлива складова зовнішньої політики держави

Турчин Ярина

Кафедра політології та міжнародних відносин, Національний університет
“Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: turchynj@ukr.net

Abstract – The possibilities of the use of the Internet, social networking services and information and communication technologies in achieving diplomatic goals are considered. The concept of eDiplomacy and the expediency of introducing its components into the diplomatic practice of modern Ukraine are analyzed.

Ключові слова – eDiplomacy, digital diplomacy, innovative diplomacy, twitter diplomacy, democracy, Ukraine.

I. Вступ

На початку ХХІ ст. якісно нові завдання постали перед українською дипломатією, адже значну частину дипломатичних функцій сьогодні виконує соціальний сегмент інтернету і тим самим забезпечує відкритий, безпосередній міжнародний діалог. Тому упродовж останнього десятиліття вражаючими темпами розвивається електронна дипломатія. Проте у вітчизняній науці приділено недостатньо уваги вивченню питань, пов'язаних із можливостями використання ІКТ у дипломатичній роботі, залучення потужностей глобальної мережі для забезпечення інтересів і посилення позицій держави на зовнішній арені.

II. Основна частина

У наукових працях паралельно вживають кілька термінів, які стосуються можливостей використання новітніх технологій у сфері дипломатичної діяльності, а саме: «digital diplomacy», «Internet diplomacy», «eDiplomacy», «digital media diplomacy», «social media diplomacy», «Twitter diplomacy» чи «Twiplomacy», «public diplomacy Web 2.0», «cyberparadiplomacy» та ін.

Термін «електронна дипломатія» широкого вжитку у науково-громадському спілкуванні набув із 2012 року. Так, австралійський науковець Ф.Хансон електронну дипломатію визначив як можливість використання світової павутини і нових ІКТ для підтримки і реалізації зовнішньополітичних цілей [3]. На прикладі роботи департаменту США, дослідник виділив вісім пріоритетних напрямів її діяльності, а

саме: управління знаннями, публічна дипломатія, управління інформацією, консульська підтримка, реагування у надзвичайних ситуаціях, свобода інтернету, зовнішні ресурси і політичне планування.

Активно питання електронної дипломатії вивчається російськими науковцями. Зокрема, Е.Пантелеєв вживає термін «інноваційна дипломатія», яка, на його думку, є інструментом зовнішнього впливу держави, спрямованим на вироблення суспільної думки за допомогою використання сучасних ІКТ. Натомість Л.Пермякова оперує терміном «цифрова дипломатія» і слушно зауважує, що відкритість – це вимушена необхідність для держав, які працюють в інформаційному просторі. І якщо не наповнити цей простір об'єктивною інформацією, то його наповнять інші учасники світових відносин, що може негативно вплинути на реалізацію зовнішньополітичних завдань [2]. Виокремлюючи основні напрями цифрової дипломатії, Л.Пермякова підкреслює їхнє прикладне значення, головне, у співпраці із зарубіжною аудиторією із питань висвітлення офіційної позиції і формування іміджу держави. Інша російська дослідниця світової політики Є.Зінов'єва ототожнює терміни «цифрова дипломатія», «інтернет-дипломатія», «дипломатія соціальних мереж», «web 2.0. дипломатія», а їхнє змістове значення трактує як широке використання інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі нових медіа, соціальних мереж, блогів тощо в глобальному масштабі для здійснення державними структурами функцій у зовнішньополітичній сфері [1].

Висновок

Отже, дослідники країн пострадянського простору все ще недостатньо уваги приділяють вивченню складових електронної дипломатії, надаючи пріоритетність питанням кібервійн і кіберзагроз. Якщо вони радше говорять про використання ІКТ як новітніх інструментів зовнішнього впливу держави на вироблення суспільної думки, то, наприклад, в «американському варіанті» е-дипломатія є також одним із дієвих способів пропагування демократичних цінностей, підтримки опозиційних сил та протистояння авторитарним режимам.

Література

1. Зінов'єва Е. Цифровая дипломатия, международная безопасность и возможности для России / Е. Зінов'єва // Индекс безопасности [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pircenter.org/media/content/files/10/13559069820.pdf>
2. Пермякова Л. Цифровая дипломатия: направления работы, риски и инструменты / Л. Пермякова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://politnauka.livejournal.com/296679.html>
3. Fergus Hanson. Revolution @State: The Spread of eDiplomacy. Lowy Institute, March 2012.